

Motion till riksdagen

1988/89:U564

av Kjell Johansson (fp)

Utredning kring ett svenskt medlemskap i EG

Stark enighet råder i dagens Sverige om neutralitetspolitiken. Denna är sprungen ur en fredssträvan som i sig har ett oskattbart värde. Genom alliansfrihet i fred och neutralitet i krig räknar vi med att kunna stå utanför eventuella kommande väpnade konflikter. Sannolikt innebär vårt ställningstagande i dagsläget ett stärkande av stabiliteten i norra delen av Europa. Motiven för neutralitetspolitiken är goda.

Även i den integrationsprocess i Europa som lett fram till dagens EG har det övergripande målet varit att bibehålla och stärka freden. Genom en långtgående integration på de områden som idag är högaktuella genom "Vitboken" skulle framtida risker för väpnade konflikter så sångt möjligt undanröjas. Man kan alltså konstatera att den svenska neutralitetspolitiken och den europeiska integrationstanken ur denna synpunkt uppvisar släktskap.

Likväl har – motsägelsefullt nog – neutralitetspolitiken ansetts förhindra ett svenskt medlemskap i EG. Under mycket lång tid har några ordentliga försök inte gjorts att rent tekniskt klarlägga och analysera de faktorer som bör ligga till grund för vår bedömning. Enligt min mening har debatten om medlemskap och neutralitet mera präglats av tyckande än av saklig analys av faktiska, tekniska hinder eller omständigheter. I en fråga av den dignitet som EG-medlemskap eller icke innebär är frånvaron av grundläggande analys oacceptabel.

Ofta anförs som skäl för ett svenskt medlemskap att Irland redan är fullvärdig medlem samt att Österrikes regering i en regeringsdeklaration i november 1987 uttalade att den inte utesluter att medlemskap i EG kan kombineras med neutralitet även i det längre perspektivet.

Irlands och Österrikes ställningstaganden är naturligtvis en tankeställare för oss. Dock behöver de ju inte innebära att vi kommer till samma slutsats. Vad som är förenligt med den svenska neutralitetspolitiken bestämmer vi själva. Det är förvisso ett politiskt beslut. Men även politiska beslut bör baseras på sakliga analyser.

Vår fredssträvan utgör ju det grundläggande skälet för vår neutralitetspolitik. För att i detta avseende vara framgångsrik måste neutraliteten vara robust även vid förändringar i vår omvärld. Den europeiska integrationen går nu vidare i ett accelererat tempo. Antalet medlemsländer har ständigt ökat och kommer uppenbarligen också under kommande år att öka. Detta leder, om vi själva inte blir medlemmar, till en alltmer isolerad ställning för Sverige i Europa.

Frågan får inte begränsas till om detta ekonomiskt är bra för Sverige. Frågan måste också ställas om detta är till gagn för våra fredssträvanden. En sådan analys bör enligt min mening göras.

En andra uppgift är att tekniskt fastställa vad omständigheter och villkor faktiskt innebär utifrån EG's nuvarande statuter.

En tredje uppgift är att bedöma kommande utveckling inom EG med hänsyn till kända, uttalande eller förmodade ambitioner inom EG.

Ett utrednings- och analysarbete enligt vad som ovan grovt skisserats bör enligt min mening snarast sättas i gång. Beroende på ämnets särart är formerna för en sådan utredning långt ifrån självskrivna. Arbetet bör dock bedrivas under medverkan av samtliga riksdagspartier.

Hemställan

Mot bakgrund av det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående en utredning om de faktiska, tekniska omständigheterna kring ett svenskt medlemskap i EG.

Stockholm den 18 januari 1989

Kjell Johansson (fp)